

Complexnummer: 508964

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Sion

Aantal complexonderdelen

7

Monumentnummers van complexonderdelen

508965, 508966, 508967, 508968, 508969, 508970, 508971

Woonplaats

Diepenveen

Gemeente

Deventer

Provincie

Overijssel

Locatie van het hoofdobject

Vulikerweg 6, 7431 PJ te Diepenveen

Complexomschrijving

Inleiding

Het complex bestaat uit de volgende onderdelen:

Een POORTGEBOUW annex GASTENVERBLIJF met KAPEL en DRUIVENGANG gebouwd in een L-vorm rondom de GASTENTUIN in zijn geheel gelegen langs de zuidzijde van het complex(mon nr. 508965);

De KLOOSTERKERK (mon nr. 508966.);

KLOOSTERGEBOUWEN bestaande uit KAPITTELZAAL, kleine KAPEL, BOEKBINDERIJ, REFTER en SACRISTIE (mon nr. 508967);

KLOOSTERGANGEN met DWARSVLEUGEL en KLOOSTERTUIN (mon nr. 508968);

Aan de westzijde gelegen, vrijstaand DIENSTGEBOUW. (mon nr. 508969);

BERCEAU aan oostzijde van de tuin. (mon nr. 508970);

Rechthoekige BEGRAAFPLAATS gelegen ten oosten van de kloosterkerk. (mon nr. 508971).

Het klooster Sion werd in 1890 naar ontwerpen van G. te Riele in Neo-Gotische stijl gebouwd. Het complex was oorspronkelijk U-vormig en bestond uit de in elkaars verlengde liggende KLOOSTERKERK en KAPITTELZAAL met twee haaks daarop staande vleugels. In

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

1911 werd aan de zuidkant van dit complex het L-vormige POORTGEBOUW met GASTENVERBLIJF en KAPEL gebouwd door de toenmalige abt, zonder architect. Dit gebouw omsluit de aan het eind van de 19e eeuw aangelegde gastentuin. Daarachter ligt, ten oosten van de kloosterkerk, de BEGRAAFPLAATS, aan drie zijde omgeven door bosachtig gebied, aan één zijde grenzend aan bouwland. De gietmal waarmee de ijzeren kruizen zijn vervaardigd is in het bezit van het klooster. Voor het betonnen kruis aan de noordzijde van de begraafplaats stond oorspronkelijk een gipsen pietà.

In de loop van de tijd is het klooster veel verbouwd en zijn er onderdelen bijgebouwd. Het bouwdeel rechts van het poortgebouw werd in 1913 gebouwd naar ontwerp van de architect A. van Hattem uit Utrecht. Ook bouwde hij het torentje dat toegang geeft tot kerk en kapittelzaal en de gang voorlangs de kerk.

Vanaf 1935 heeft architect A. Vosman werkzaamheden voor het klooster verricht. Onder andere is het meubilair in de kloosterkerk, waaronder de koorbanken en lambrizeringen, in 1935 door hem ontworpen. Enkele ramen in de kerk zijn van Ren, Smeets. Het (niet beschermde) orgel is uit 1938. In 1938/1939 werden op de binnenhof twee armen van de KLOOSTERGANG en een nieuwe vleugel gebouwd door A. Vosman. Ook verbouwde hij de privé vertrekken met kapel van de abt en ontwierp het meubilair van de kapittelzaal. Na 1952 zijn de refter en nog enkele kloostergangen gebouwd, vermoedelijk eveneens naar ontwerp van A. Vosman.

Westelijk en min of meer losstaand van het kloostercomplex bevinden zich de dienstgebouwen aan een kloostererf. Het oudste DIENSTGEBOUW dateert van voor 1897 en vormt de westelijke afscheiding van het claustrum. Direct ten westen van het kloostererf ligt de 18e eeuwse boerderij die al voor 1890 bij het klooster in gebruik was. De tuin achter het klooster wordt aan de oostkant begrensd door een fraaie volgroeide L- vormige BERCEAU. Eén poot van de oorspronkelijk U-vormige berceau moest wijken voor de bouw van een stal. In de NO-hoek is een doorgang gemaakt voor landbouwverkeer.

Het klooster is ontstaan doordat een schenking de monniken de mogelijkheid gaf dit eerste en nog steeds enige Cisterciënzer klooster te stichten dat sinds de reformatie boven de grote rivieren werd gebouwd. Tot de schenking behoorde het huis Vrieswijk waar de monniken zich in 1883 vestigden. In 1890 werd het huis Vrieswijk verlaten en betrokken de monniken het nieuwe klooster. In 1935 werd het klooster tot abdij verheven. Abdij Sion ligt tussen Diepenveen en Wesepe in het bos. De toegang naar het klooster wordt gevormd door een monumentale laan.

Waardering

Kloostercomplex van algemeen cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang als:

- het eerste en enige Cisterciënzer klooster dat boven de grote rivieren gesticht is;
- kloostergebouw van de architecten G. te Riele met toevoegingen van A. Vosman en anderen;
- fraai kloostercomplex waarvan het ontstaansproces nog duidelijk afleesbaar is.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 508965

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	25 augustus 1998
Kadaster deel/nr	82842/133

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Diepenveen	Deventer	Overijssel

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Diepenveen	C			2953

Omschrijving**

Omschrijving

Aan de zuidzijde van het complex het POORTGEBOUW annex GASTENVERBLIJF met KAPEL, DRUIVENGANG EN GASTENTUIN. Het poortgebouw is een langgerekt L-vormig gebouw met een uitgemetselde plint, opgetrokken in rode machinale baksteen onder met leien gedekte (maasdekking) zadeldaken. Onder de dakrand is een fries van siermetselwerk aangebracht. De voorgevel (Z) bestaat uit drie delen: in het midden de iets teruggelegen poort, rechts een drie traveeën breed bouwdeel en links een rechthoekig bouwdeel, waarin de kapel gehuisvest is. Het bouwvolume haaks op de kapel wordt gebruikt als gastenverblijf.

De centraal gelegen doorrit is tussen lisenen geplaatst onder een steekkapje met windwijzer. De dubbele inrijdeuren met beslag bevinden zich onder een ijzeren latei en binnen spitsboogvormige archivolten. Boven de deur een beeld van de aartsengel Michael met de draak, wapenschilden en een Latijnse spreuk. Aan weerszijden van de entreepartij een venster met achtruits bovenlicht onder een spitsboog spaarveld. De risalerende bouwdelen onder doorlopende dakschilden aan weerszijden van de poort vormen de overgang naar de daarnaast gelegen bouwvolumes. In het rechter risaliet is een venster met achtruits bovenlicht geplaatst, in het linker een rechthoekig venster met glas-in-lood vulling. Het rechter bouwdeel bestaat uit twee risalerende bouwdelen onder afgewolfde steekkapjes. Op de begane grond is in ieder risaliet een drielichts venster onder een gemetselde segmentboog geplaatst, op de verdieping bevinden zich twee kleine vensters. Tussen beide risalieten een bouwdeel met een verhoogde middentravee, eveneens onder een afgewolfde steekkap. Hierin is de entree in een segmentboogvormig portiek geplaatst, daarboven twee kleine vensters. Aan weerszijden van de entree een tweelichts venster onder een gemetselde segmentboog. De zes traveeën brede kapel links van de poort wordt door middel van lisenen onderverdeeld. In vijf traveeën is een rechthoekig venster met glas-in-lood geplaatst, de laatste travee heeft een moderne uitbouw. Op het dak twee dakruiters.

De achtergevel van het poortgebouw (N) heeft aan weerszijden van de spitsboogvormige opening enkele verhoogd gelegen entrees met natuurstenen treden en T-vensters. De achtergevel van het rechter deel van het poortgebouw en de kapel zijn vrijwel identiek aan de voorgevel. Het gastenverblijf haaks op de kapel is met een tussenlid daarmee verbonden. Het is een twee verdiepingen tellend

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

rechthoekig gebouw opgetrokken in rode machinale baksteen met rode sierbanden onder een met leien gedekt zadeldak. De vensters in de gevels hebben voor een deel hun roedeverdeling verloren.

De DRUIVENGANG vormt een verbindingslid tussen het gastenverblijf en de zuidelijke dienstvertrekken van het kloostercomplex. Deze gang heeft geen zelfstandige ingang. Het is een eenlaags gebouw met glazen dak. De aan de buitenzijde geplante druiven groeien via uitsparingen in de muur aan de binnenzijde van de gang. Dit is een gangbare wijze van aanplant bij druivenkassen, maar in de uitvoering van een druivengang zeldzaam.

De GASTENTUIN is ruimtelijk en functioneel van belang respectievelijk als groene, open ruimte en als element in het totaal van de wijze waarop het klooster functioneert.

Waardering

Poortgebouw met kapel, gastenverblijf, druivengang en gastentuin is van algemeen cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- als onderdeel van het eerste en enige Cisterciënzerklooster dat boven de grote rivieren gesitueerd is;
- vanwege de typologie;
- vanwege de redelijk gave staat waarin het pand zich bevindt.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Functie

Kloosterpoort

Monumentnummer*: 508966

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	25 augustus 1998
Kadaster deel/nr	82842/128

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Diepenveen	Deventer	Overijssel

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Diepenveen	C			2953

Omschrijving**

Omschrijving

Neo Gotische KLOOSTERKERK op kruisvormige plattegrond. De kerk is opgetrokken in rode machinale baksteen met rode sierbanden onder met leien gedekte (maasdekking) zadeldaken met slanke vieringtoren met klokken. In de dakvlakken een enkele kleine dakkapel. De kerk is toegankelijk via een torenvormig bouwdeel tussen de kerk en de kapittelzaal, dat tevens toegang geeft tot alle daarachter gelegen onderdelen van het complex. Deze vierkante toren heeft een spits met geknikte voet. Voor de toren een risalerend bouwdeel onder een afgewolfd zadeldak. Hierin bevindt zich de entree in een segmentboogvormig portiek met aanzet- en sluitstenen onder een lessenaardak. Links daarvan een zeskantig torentje met spits.

De kerk heeft aan de oostkant een vijfzijdig koor en, tegen de beide kruisarmen, een driezijdig kapelletje met glas-in-lood spitsboogvensters. Het schip, koor en de transeptarmen hebben spitsboogvensters met bakstenen traceringen en glas-in-lood.

Interieur met onder andere houten tongewelf met gewelfschilderingen, wanden met gekleurde baksteendecoraties en het door A. Vosman ontworpen meubilair.

Waardering

Kerkgebouw van algemeen cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- als ontwerp van G. te Riele;
- als wezenlijk onderdeel van het eerste en enige Cisterciënzer klooster dat boven de grote rivieren gebouwd is;
- vanwege de gaafheid van ex- en interieur.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Religieuze gebouwen

Kerk en kerkonderdeel

Kerk

Monumentnummer*: 508967

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	25 augustus 1998
Kadaster deel/nr	82842/120

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Diepenveen	Deventer	Overijssel

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Diepenveen	C			2953

Omschrijving**

Omschrijving

De kloostergang is nagenoeg geheel omsloten door een rand van bijgebouwen. Tegen de zuidelijke kloostergang zijn dit respectievelijk de KAPITTELZAAL en een kleine KAPEL.

De KAPITTELZAAL is gevestigd in een rechthoekig bouwvolume in het verlengde van het kerkgebouw, toegankelijk via de toren tussen kerk en kapittelzaal. Het pand is over twee bouwlagen opgetrokken in rode machinale baksteen met rode sierbanden onder een met leien (maasdekking) gedekt zadeldak. Op het dak staan enkele dakkapellen en een dakruiter.

Zuidelijke gevel met links op de begane grond drie spitsboogvensters met bakstenen traceringen en glas-in-lood invulling. Verder zijn in de gevel op de begane grond en de verdieping zesruits vensters geplaatst. Enkele vensters op de begane grond bevinden zich onder een spitsboogfries.

De door A. Vosman ontworpen meubilering is volledig aanwezig.

De KAPEL ligt volledig inpandig en is opgetrokken in sobere baksteen architectuur

Langs de westelijke kloostergang ligt de BOEKBINDERIJ. Hier wordt dezelfde sobere neogotische architectuur aangetroffen met machinale baksteen met donkere gekleurde banden. Siermetselwerk onder de goten. Het met leien gedekte schilddak heeft enkele kapellen.

De noordzijde was oorspronkelijk afgesloten met een muur. Hier is in 1938/'39 een afsluitende kloostergang gebouwd met dwars daarop de REFTER, die zich dan ook als een uitstekend deel aan het rechthoekige bouwblok manifesteert. Het gebouw is rechthoekig met een kelder en één hoge bouwlaag waarop een met pannen gedekt zadeldak. Aan de noordgevel is een kleine kapel uitgebouwd waarboven een achthoekig torentje. De bakstenen gevels worden geleed door steunberen waartussen zich steeds twee gekoppelde

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vensters bevinden. De vensters hebben natuurstenen blokjes als aanzet van de getoogde bovenzijde en zijn gevuld met glas-in-lood.

Langs de oostvleugel ligt de SACRISTIE. Deze is bereikbaar via de noordelijke zijkapel van het koor van de kerk. Ook deze vleugel heeft twee bouwlagen en een zadeldak met leidekking in sobere neogotische stijl. Het interieur is sober uitgevoerd.

Waardering

De kloostergebouwen bestaande uit KAPITTELZAAL, kleine KAPEL, BOEKBINDERIJ, REFTER en SACRISTIE zijn van algemeen cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- als onderdeel van het eerste en enige Cisterciënzer klooster dat boven de grote rivieren gebouwd is
- als ontwerp van G. te Riele
- vanwege de gaafheid van het exterieur en interieur

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Functie

Kapittelzaal

Monumentnummer*: 508968

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	25 augustus 1998
Kadaster deel/nr	82842/107

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Diepenveen	Deventer	Overijssel

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Diepenveen	C			2953

Omschrijving**

Omschrijving

De KLOOSTERGANG ligt tegen noordwest zijde van de kerk en wordt vrijwel geheel omgeven door dienstvertrekken. De kloostergangen zijn één bouwlaag hoog en hebben een overwelling van kruisgewelven, de daken zijn gedekt met pannen. Het geheel kenmerkt zich door een sobere neogotische architectuur van gemetselde wanden met tussen de steunberen steeds één spitsboogvenster met bakstenen tracering. De noord- en zuidgang hebben in de oostelijke kloostertuin ieder een kleine vijfzijdig uitgebouwde kapel onder pannen tentdak; onder de dakrand een fries van segmentboogjes, in vier van de vijf gevelvlakken een venster met segmentboog en glas in lood.

De door Vosman ontworpen dwarsvleugel uit 1938/'39 bestaat uit een kloostergang tegen een bouwdeel van twee bouwlagen en een met pannen gedekt zadeldak waarop enkele kleine dakkapellen onder zadeldakjes. Hierin is op de begane grond een bibliotheek en een scriptorium ingericht. De westgevel heeft op de begane grond spitsboogvensters met baksteen tracering en glas in lood, tussen deze ramen gemetselde steunberen, op de verdieping houten kruisvensters met roedenverdeling. Kloostergang, scriptorium en bibliotheek zijn overwelfd in schoon metselwerk. Ook de wanden van de gangen en de lambriseringen in scriptorium en bibliotheek zijn van schoon metselwerk. De laatste twee ruimten zijn tweebeukig en hebben in het midden een rij ronde natuurstenen kolommen.

De binnen deze opzet gelegen grote KLOOSTERTUIN is in tweeën gedeeld ten gevolge van de bouw van de dwarsvleugel. De beide tuinen hebben een ruimtelijke en functionele waarde respectievelijk als open, groene ruimte en als element in het algemene gebruik van het klooster.

Waardering:

Kloostergangen met dwarsvleugel en kloostertuinen zijn van algemeen cultuur- en architectuurhistorisch belang:

- als onderdeel van het eerste en enige Cisterciënzerklooster dat boven de grote rivieren gebouwd is;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- als ontwerp van A. Vosman;
- vanwege het gave in- en exterieur.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Functie

Kloostergang

Monumentnummer*: 508969

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	25 augustus 1998
Kadaster deel/nr	82842/98

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Diepenveen	Deventer	Overijssel

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Diepenveen	C			2953

Omschrijving**

Omschrijving

Ten westen van het kloostergebouw een vrijstaand, langgerekt DIENSTGEBOUW met aan de noordelijke zijde een dwarsgeplaatst bouwdeel bestaande uit verschillende dienstruimtes opgetrokken in rode machinale baksteen onder een met muldenpannen gedekt zadeldak. In de voorgevel (O) zijn T-vensters geplaatst en enkele deuren. Via een doorgang kan men de achterzijde bereiken. In de achtergevel zijn overwegend tweelichts vensters geplaatst.

In de zuidelijke zijgevel is een baander met daarboven een venster geplaatst.

De noordelijke zijgevel wordt beëindigd door een dwarsgeplaatst, hoger bouwdeel onder een zadeldak. In de zuidelijke gevel van dit deel een deur met bovenlicht en enkele vensters.

Waardering

Dienstgebouw van algemeen cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- als onderdeel van het eerste en enige Cisterciënzer klooster dat boven de grote rivieren gebouwd is;
- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het exterieur.
- als westelijke afscheiding van het claustum.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Boerderijen, molens en bedrijven	Nijverheid	Smederij

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 508970

Status rijksmonument
Inschrijving register* 25 augustus 1998
Kadaster deel/nr 82842/20

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Diepenveen Deventer Overijssel

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Diepenveen C 2953

Omschrijving**

Omschrijving

De L-vormige BERCEAU -oorspronkelijk U-vormig- wordt gevormd door een dubbele rij beuken.

Waardering

Berceau van algemeen cultuur- en stedenbouwkundig belang:

- als onderdeel van het eerste en enige Cisterciënzer klooster dat boven de grote rivieren gebouwd is;
- als afscheiding van het kloostercomplex
- vanwege de gaafheid

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Tuin, park en plantsoen Berceau

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 508971

Status rijksmonument
Inschrijving register* 25 augustus 1998
Kadaster deel/nr 82842/7

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Diepenveen Deventer Overijssel

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Diepenveen C 2953

Omschrijving**

Omschrijving

Rechthoekige BEGRAAFPLAATS omgeven door een haag. In het midden van de lange noord- en de korte oostzijde van de heg staat een betonnen kruis op bakstenen voet. De sobere, identieke gietijzeren kruizen zijn in rijen geplaatst.

Begraafplaats van algemeen cultuur- en stedenbouwkundig belang:

- als onderdeel van het eerste en enige Cisterciënzer klooster dat boven de grote rivieren gebouwd is;
- vanwege de functie;
- vanwege de oorspronkelijkheid van aanleg en inrichting

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Religieuze gebouwen Klooster, kloosteronderd Kloosterbegraafplaats(F)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument